No. 111. 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Zaturdag 11 Mei.

PATENTEN.

Notificatie.

BURGEMEESTERS en WETHOUDERS der Stad Breda, gelezen hebbende het [illegible] Z. Exc. den Heer Luitenant Gouverneur der provincie *Noordbrabant*, [illegible] de April 1800, C, No. 25, (*Provinciaalblad No.* 62), omtrent de algemeene beschrijving van het Patentregt, over den dienst van 1839 en 40; Brengen, dienvolgens, bij deze ter kennisse der daarbij belanghebbende Ingezetenen:

Dat met de uitgifte van de door de Patentpligtigen in te vullen verklaringen, bij Art. 17, der Wet van 21 Mei, 1819 bedoeld, een aanvang zal gemaakt worden, *op den* 15 *Mei dezes jaars*; terwijl met de wederinzameling van deze verklaringen, met den 25. daaraanvolgende begonnen en dit werk zoo spoedig doenlijk voortgezet zal worden, dat dezelve allen vóór of op den 5. Junij, aan den Controleur en het Zetters-kollegie kunnen worden overgelegd; zullende ter voorschreven zake, voor deze stad, na den 25. Junij aanstaande, geene verklaringen meer worden aangenomen.

Dienende naar aanleiding van het besluit van welgem. Z. Exc. van den 29. April, 1833, (Provinciaalblad No. 74), en het hoogergemelde, verder tot informatie en narigt:

Dat het dienstjaar, ten opzigte der heffing van het Patentregt, een aanvang neemt met 1° Mei, en eindigt met 30 April van het jaar daaropvolgende.

Dat als vierendeelen jaars worden beschouwd, de tijdvakken aan te vangen met 1° Mei; 1° Augustus, 1° November en 1° Februarij.

Dat de opcenten zijn; 5 ten behoeve van het Rijk en 13 voor het Syndicaat voor het Patentregt; alsmede 25 opcenten voor het Rijk en 13 voor het Syndicaat, wegens de Patentzegels.

Terwijl verder tot narigt wordt medegedeeld, dat reclames wegens het onderworpelijk middel, voorzien van de vereischte bescheiden, waaronder de aangifte behoort, binnen den, bij de Wet bepaalden termijn van *drie maanden na de afkondiging van het hetzier*, zullen moeten worden ingediend bij den Controleur der divisie, en dat na dit tijdverloop, door dien Ambtenaar geene reclames [illegible]

Wordende voorts de Ingezetenen aangemaand, om in het doen hunner aangiften niet te blijven in gebreke, gelijk mede, om de verklaringen duidelijk in te vullen, en zich te wachten voor valsche, onnaauwkeurige en onvolledige opgaven, ten einde daardoor alle vervolgingen naar aanleiding der dezelfden bestaande regtsbepalingen te voorkomen, kunnende dezelven zulks het regt verstand hunner verpligtingen ten deze, nadere inlichtingen verlangen, zich daartoe vervoegen ten Kantore van den Ontvanger der Directe Belastingen, alwaar dezelve gereedelijk zullen medegedeeld worden.

Breda, den 15. April 1839.

DE ROY, vt.

Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten Mei.

Heden zijn in de kamer van afgevaardigden de dl. zaturdag afgebroken discussien over het voorstel van den heer *Mauguin* weder opgevat. Nadat de heer *de Sade* zijne toen begonnen redevoering voortgezet en zich ten slotte voor het in overweging nemen van het voorstel verklaard had, kwam de heer *Lamartine* aan het woord. Deze zeide dat hij verre was van de kamer het regt te betwisten om tot de kroon te spreken, en dat, zoo hij vermeende dat de vertragingen van de zijde der kamer, bij de eerste zoude zijn, om voor een adres te stemmen, echter overtuigd dat de moeijelijkheden niet van de kroon kwamen; daarom hield hij het adres voor nutteloos, zou het buitenslands kwalijk opgevat worden en was hetzelve misschien beleedigend voor de kroon (*gemor aan de linkerzijde en goedkeuring in het centrum*). Mijne heeren, vervolgde de heer *Lamartine*, in deze kamer is geene meerderheid; ieder beweert de meerderheid te hebben. De heer *Odillon Barrot* viel den spreker hier in de rede, met te zeggen, dat er overal in de kamer magteloosheid heerschte. De heer *Lamartine* nam acte van deze bekentenis, en herinnerde daarbij aan de woorden van de heeren *Dufaure* en van den heer *Mauguin*, die gezegd hadden dat het gouvernement zich slechts op de linkerzijde had te steunen, om er eene aanzienlijke meerderheid te vinden. De spreker vermeende, dat de verkiezingen aan de door de kroon gevraagde raadpleging niet beantwoord hadden. Hij erkende dat zekere persoonlijke afkeer niet vreemd was gebleven aan de vertraging die de vorming van een ministerie had ondervonden; maar later had de kroon alles toegegeven; voor het overige meende hij, dat er in de staat unde geen persoonlijke afkeer kon of mogt bestaan. Een koning had geen vrienden of vijanden in zijn raad, hij had slechts ministers; de vermaarde *Pitt* en *Fox* verstonden zich niet met den Prins-regent; *Canning* was de persoonlijke vijand van den koning wiens minister hij was. Mijne heeren — dus vervolgde de spreker — gij hebt volledige verklaringen gehoord, de levendige verklaringen van den heer *Dupin*.

De heer *Dupin*: En ik heb niet alles gezegd!

De heer *Lamartine*. Daar de heer *Dupin* niet alles gezegd heeft, zal ik het ontbrekende trachten aan te vullen. (*Gelach en blijken van ontevredenheid.*)

De heer *Dupin*: Toen ik voor eenigen tijd het woord opvatte, heb ik den laster willen weerleggen die men op den koning en op mij wierp. Men heeft gesproken van een bezoek dat ik op het kasteel had afgelegd. Ik heb geen bezoek op het kasteel afgelegd; plotseling en om aan de stem van mijn geweten te beantwoorden, heb ik de bezwaren opgeworpen die de combinatie uit het linker centrum verbroken heeft. De heer *Lamartine* beweert dat hij het ontbrekende mijner verklaringen zal aanvullen. Ik zal hem herinneren dat er zaken zijn die men niet zeggen moet. Er zijn dingen die ik aan vijftig personen gezegd heb en die ik op de tribune niet kan zeggen. (*Gefluister en heimelijk gelach.*)

De heer *Lamartine* voortgaande, herinnerde nogmaals aan de [illegible] van den heer *Dupin* en het antwoord van den heer *Dufaure*, en maakte opmerkzaam, hoe deze heeren nog des morgens vermeenden dat zij eene overgroote meerderheid zouden hebben, en des avonds verschrikt waren dat de minderheid op hunne zijde mogt zijn, zoo had het schrikbeeld der minderheid alle combinatien schipbreukelijk had te maken. Volgens den heer *Lamartine* was de regeringloosheid die in de kamer heerschte, het werk van de drukpers, van de onwettige heerschappij die zij uitoefende; vooral der dagbladen, die zoo sterk was dat men zijn gevoelens niet durfde staande houden wanneer zij door de drukpers aangevallen werden. De drukpers had zich dikwijls vereenigd om een hartstogt, een enkel persoon te ondersteunen en haren tijrannieken invloed uitgeoefend, jegens allen die voor die hartstogt of dien persoon niet bezigen wilden en hun onafhankelijk bewaren. Ten slotte verklaarde de heer *Lamartine* zich tegen het adres.

Na dat de zitting een oogenblik geschorst was trad de heer *Dubois* van de beneden Loise, op, om den heer *Lamartine* te wederleggen. Deze wilde betogen, dat de vorige spreker, de kamer en de drukpers had aangevallen, dat hij zijdelings de herstelling der centrums had verlangd; dat hij van de regeringloosheid der kamer en van het gemis eener meerderheid in dezelve gesproken had, omdat hij eene derde ontbinding als noodzakelijk wilde doen voorkomen. (Hier ging een algemeen geroep tegen den spreker op, terwijl zijne rede reeds vroeger door blijken van ontevredenheid was afgebroken) De heer *Dubois* zeide dat [illegible] hij de tegenwoordige ministers niets onbeleefd wilde zeggen, hij evenwel verklaren moest, dat hij een voorloopig ministerie voor een staatkundig *non-sens* hield en de hoofdoorzaak van den tegenwoordigen critieken toestand. Zoo het voorloopig ministerie niet geconstitueerd was geweest, zou de kroon zich in de verpligting gezien hebben om een kabinet zamen te stellen; het bestaan van het tegenwoordig minsterie was een hinderpaal voor de vorming van een definitief kabinet.

Ten half vijf ure duurde de zitting nog voort.

— Het *Journal des Débats* zegt heden, dat de leden der [illegible] eene vereeniging gisteren morgen besloten hebben, om zich niet

tegen het beginsel van het adres der 221 te verzetten. Het *Journal* verwachtte dat er hevige debatten zouden gehouden worden, en de heeren *Guizot*, *Lamartine*, *Barrot*, *Berryer* en *Thiers* het woord zouden voeren.

— Ook de pairs zijn heden vergaderd geweest en hebben zich met rapporten op petitien bezig gehouden. Daaronder was er een van honderd Parijsche boekverkoopers, verlangende dat in het ontwerp van den letterkundigen eigendom het gebruik maken van den titel der werken evenzeer als nadruk werd aangemerkt. Bij een ander verzoek verlangden de kooplieden van Nantes, dat de regten op de suiker gelijk gesteld worden voor die van de kolonien en het binnenland. Deze petitie gaf aanleiding tot eene discussie, vooral ter zake dat geen der ministers tegenwoordig was, om betrekkelijk de kwestie van de suiker inlichtingen te geven. Het verzoek werd naar de ministers van koophandel, finantien en marine gezonden.

— De koning begeeft zich morgen naar Neuilly om er gedurende den zomer te verblijven.

— Men zegt dat de reis van den persischen gezant, die zich thans hier bevindt, naar Londen, onbepaald uitgesteld is geworden.

— De thans opengestelde tentoonstelling van de nationale nijverheid trekt de algemeene aandacht en dagelijks komen eene menigte vreemdelingen in de hoofdstad om dezelve te bezigtigen.

— Volgens berigten uit Bona heeft aldaar van den 11den op den 13den l. weder even als in 1835 een geweldige storm gewoed, waardoor al de schepen ter reede op het strand waren geslagen.

— De berigten uit Bayonne tot den 4den geven eenige nadere bijzonderheden over het gevecht bij de engte van Mora, voorwaarts van Ramales. Het schijnt dat de geregelde troepen geweigerd hebben om de hoogten te bestormen, waartoe de militie zich vervolgens vrijwillig had aangeboden; hare edelmoedigheid en dapperheid waren haar echter duur te staan gekomen.

Omtrent de brug van Bolueta had men nu ook te Bayonne berigten, dat de Christino's dezelve en de sterkte aldaar vermeesterd hadden, doch eerst nadat zij elders de rivier op eene doorwaadbare plaats waren overgegaan.

Volgens een berigt uit Madrid afkomstig, bestond het noorderlegar dat thans in den omtrek van Ramales is, uit drie divisien: de eerste onder *Rivero* bestaat uit 11 bataillons van de garde; de tweede uit 8 bataillons onder de bevelen van *Alcala*; de derde onder *Castaneda*, uit 11 bataillons. De kavallerie 8 eskadrons sterk, staat onder de bevelen van *Zavala*. Men wilde in den omtrek van Ramales een verschanst kamp aanleggen.

Te Madrid had een deel der nationale militie [illegible] aan de koningin ingediend, waarin op de onbekwaamheid [illegible] aangedrongen. Van onderscheidene minere zijden werd de koningin insgelijks tot dien maatregel aangezet.

— Te Londen zag men met verlangen den uitslag van de meerderheid in de kamer te gemoet. Sedert gisteren heeft zich in den koers eene daling geopenbaard, welke zich ook heden nog deed gevoelen. De notering was heden (8 Mei): 5 pCt. 111; 3 pCt. 84,55; Nap. t. 101,95; Sp. Ardoin 20⅞; Rom. L. 100¾.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 7den Mei.

Bij eene proclamatie van den 3den gedagteekend, heeft Z. M. de koning van Hanover de onlangs geschorste Standen-vergadering op nieuw tegen den 28sten dezer bijeengeroepen. Hoogstdezelve geeft bij die proclamatie te kennen, dat de thans te openen zitting van korten duur zal zijn, daar de ter behandeling voor te dragen onderwerpen zich, zoo veel mogelijk, tot de toestemming der noodige belastingen, en eene met die van het vorige jaar gelijkstaande verandering derzelve zullen bepalen, en dat Z. M. het voegzaam acht dat, in geval de Standen eene commissie tot onderzoek der nog aanhangige voorstellen, omtrent de afscheiding der kassen, en de wederoprigting van den raad der schatkist mogt benoemen, deze haren arbeid gedurende het adjournement in de zomermaanden zou volbrengen. Voorts wordt gezegd: » Het is ons niet onbekend gebleven, dat door een gedeelte onzer getrouwe onderdanen de in het koninklijke patent van den 7 december 1829 vervatte bepalingen voor ongenoegzaam gehouden worden, en bij herhaling is ons het maalaane eener verdere ontwikkeling en aanvulling van de in dat patent vervatte grondbeginselen der staatsregeling voorgesteld geworden.

» Deze reeds vroeger te dien aanzien aan den dag gelegde bedoeling werd miskend, en de in onze verklaring van den 15 februarij ll. opgegeven gronden moesten ons tot het besluit nopen, om vooreerst van hunne verwezenlijking af te zien. Daar nu de wensch naar zulk eene verdere ontwikkeling en aanvulling der bepalingen van het koninklijk patent, van den 7 december 1819, in den jongsten tijd van verschillende kanten herhaald is geworden, zoo kan dit ons voorzeker slechts in onze overtuiging van de juistheid onzer oorspronkelijke bedoeling versterken, maar toch geenszins de redenen wegnemen van ons den 15 februarij dezes jaars geopenbaard besluit.

» Mogt intusschen de algemeene stendenvergadering dezen wensch, als dien van onze veelgeliefde onderdanen uitspreken en ons voorstellen doen, welke ons de hoop geven, dat de beide kamers der algemeene Stendenvergadering van den *ernstigen wil* bezield zijn, om door eene *bezadigde ordenlijke* beraadslaging een overeenstemming in dit opzigt tot heil onzes lands te helpen daarstellen, dan zullen wij op eene verklaring daaromtrent volgaarne acht slaan." Ten slotte verklaart Z. M., dat hij zich vast overtuigd houdt, dat de kieskollegien zijne weldadige bedoelingen op prijs zullen weten te stellen.

— Uit Weenen meldt men, dat Z. M. de keizer den 1 junij de reis naar Hongarije zal aannemen, ten einde den rijksdag in persoon te openen, en dat Z. M. daarna eene reis door een gedeelte van genoemd koningrijk zal doen.

— De jongste post uit Konstantinopel den 29sten ll. te Weenen aangekomen heeft niets van belang aangebragt. Men vleide zich thans te Konstantinopel, dat de vrede niet zou verstoord worden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 10den Mei.

Gisteren is alhier op de gebruikelijke wijs, met het uitsteken der vaderlandsche vlag en het houden eener groote parade van het garnizoen, gevierd de heugelijke verjaring van H. K. H. Prinses *Albert* van Pruissen.

Uit 's Gravenhage schrijft men van den 9den Mei:

» Eergisteren avond hebben HH. KK. HH. de Prinses *van Oranje* en Hoogstderzelver kinderen, Z. K. H. Prins *Alexander* en Prinses *Sophie*; voorts HH. KK. HH. de Prinsessen *Frederik* en *Albert*, de voorstelling van den heer *Harvio-Nano-Leach*, in den Kon. Ned. schouwburg, met Hoogstderzelver tegenwoordigheid vereerd. Deze kunstenaar bekend onder den naam van de *Manvlieg*, loopt van den achtergrond des tooneels tot aan en tegen het plafond der schouwburgzaal, en keert daarna, in eene uiterst snelle vaart, van de bovenste gaanderij naar den achtergrond des tooneels terug.

» Naar men vernomen zijn, twee der paarden, die door de stad Leeuwarden, aan Z. K. H. den Erfprins *van Oranje*, als een huwelijksgeschenk, zijn aangeboden, van echt Groninger ras, als zijnde dezelve te Warfhuizen geboren, naderhand te Stedum gefokt, en op 25 Aug. 1836 aan den heer S., in Vriesland, verkocht.

» De hooge raad heeft het beroep tot cassatie, ingesteld door *Jannetje Besteman*, wed. van *W. Melker*, die, ter zake van moedwillige brandstichting in een gebouw door de criminele regtbank van Holland, tot de doodstraf was veroordeeld, verworpen.

— Omtrent de tegenwoordige kermis schrijft men uit de residentie:

» Hoezeer het weder tot heden zeer schoon is geweest, is de kermis dezer residentie, dit jaar, over het algemeen, niet zoo levendig geweest als het vorige jaar. Dit is te meer te verwonderen, daar het koninklijk gezin zich in de hofstad bevindt en de verschillende leden van hetzelve [illegible] bezoeken, en door het doen van aankoopen als [illegible] aanmoedigen. Die mindere levendigheid der kermis schijnt zoo wel aan het steeds meer en meer toenemend getal [illegible] der residentie als aan het gemis van verschillende spellen, te moeten geweten worden. Men gevoelt ook zeker, dat de leider van het kon. ned. cirque, de heer *B. Loisset*, uit het kunstperk is getreden. Voorzeker moest het na de hoogte, waarop deze vermaarde kunstrijder het Cirque gebragt had, na de smaakvolle en prachtige vertoningen, welke daarin plaats hadden, het voor elken opvolger in dat schier uitgeputte kunstvak, moeijelijk zijn om hem op zijde te streven. Dit ondervindt men thans. Onder anderen ziet men moeite vergeefs uit naar die luisterrijke wedrennen, welke de spelen der Grieken en Romeinen in het geheugen riepen, welke zulke aangename oogenblikken aan het publiek verschaft hebben en der kermis eene buitengewone levendigheid bezorgden. Ook [illegible] te eischen valt, dat de heer *Blondet* [illegible] den *Loisset* gelijken tred zou houden, en voorstellingen als het beleg van Constantine, het vallen van Missolunghi [illegible], het verlangen des publieks te hoog hebben doen stemmen; zoo ware echter thans eene [illegible] der wedstrijd onderzoekelijk, bij den wezenlijk grooten vooruitgang, dien men in het Cirque van *Blamss* en *Fouraut* opmerkt. De vereeniging van deze, de groote evolutien, die in hun Cirque plaats hebben, vergezeld van luisterrijke vertooningen, exercitien, enz., doen verwachten, dat dit Cirque, hetwelk vroeger bekend stond onder den nederigen naam van het kleine Paardenrijders-spel, gedurig veel aanzienlijke plaatsen onder de kermis-vermakelijkheden zal innemen. Ook mist men dit jaar het theatre en koordedansers-gezelschap van *Pride*, hetwelk in het vorige jaar zoo talrijk bezocht werd. Onder de overige zoogenaamde spellen en tenten, die op deze kermis ter beschouwing aan het publiek zijn aangeboden, merkt men voornamelijk op: de Mechanique van *A. van Meer* Wzn., de mechanische en physische opschuimingen en fantasmagorische verschijningen van de heeren *Bamberg* en *Linsky*, het theatre des Varietes van den *Grand Salon* van Amsterdam, enz. — Wij kunnen niet nalaten hierbij te voegen, dat de heer *Harvio-Nano-Leach*, die op deze kermis het luchthartig karakter van vlieg vervult, veel genoegen aan het publiek schijnt. — Daar de kermis in deze residentie de eerste voornaame in dit land is, kan men daarnaar eenigzins af-

meten, wat men in andere steden waarschijnlijk te verwachten heeft; men ziet uit het bovenstaande, dat men zijne verwachtingen, voor ditmaal niet te hoog spannen moet. Het *Journal de la Haye*, dat anders zijne lezers vergastte op beschouwingen over de kermis, bewaart dienaangaande, dit jaar, daarover, te regt het stilzwijgen.

— Uit Amsterdam wordt, van den 8sten gemeld:

» Heden, ten 1 ure, heeft de hoogleeraar *J. Bosscha*, in de groote gehoorzaal van het Athenæum, zijne lessen geopend.

» Dezer dagen heeft eene commissie van heeren professoren en eene andere van heeren studenten van het Athenæum en van de Seminarien, hunne opwachting bij den hoogleeraar van *Lennep* gemaakt, die nu gedurende 40 jaren het hoogleeraarsambt had waargenomen en jongstleden woensdag zijne lessen gesloten heeft. Ook bij den hoogleeraar *Bosscha* hebben deze commissien een bezoek ter verwelkoming afgelegd."

— Men schrijft uit Nijmegen, van den 7 dezer:

» Gisteren, in den namiddag, kwam alhier aan Z. D. H. de hertog *Bernhard van Saxen-Weimar*, luitenant-generaal, kommanderende de 2de divisie infanterie, afstappende aan het hotel *de Plaats Royaal*. Het doel der komst van Z. D. H. is de inspectie van de 2de afdeeling infanterie alhier, welke heden is aangevangen.

» Men meldt uit Kleef, dat op 1l. Zaturdag, den 4den Mei, alhier eene algemeene vergadering van het Schützen-Verein heeft plaats gehad, in welke besloten is, dat de onlangs afgebrande tent naar een nieuw ontwerp, veel fraaijer dan te voren, zal opgebouwd worden, om, bij gelegenheid van het [illegible]feest, den 13den Julij aanstaande te worden ingewijd; in die zelfde vergadering zijn 12 nieuwe leden aangenomen."

— In het voorjaar van 1840 zal er weder eene tentoonstelling van gewestelijke voorwerpen van nijverheid, in de stad Groningen, van wege het departement Groningen van de Nederlandsche maatschappij van nijverheid, gehouden worden.

— Volgens ontvangen berigten uit onze Oostindische bezittingen van den 1sten December jl., was de expeditie door de onzen naar de zuidkust van Floris in de Ende-baai tot de Sundasche eilanden behoorende en tusschen Java en Temor gelegen, gelukkig afgeloopen. De vijand moet daarbij 86 dooden en 21 gekwetsten gehad hebben. Verder schrijft men, dat de Endenezen zich geheel aan het gouvernement hebben onderworpen, en dat ook het Sandelhoutland, bevolkt door [illegible] Sapy, in de magt van het gouvernement is; [illegible] onbelangrijk zijn, vooral wijl Sandelhout steeds een voornaam artikel op China zal blijven.

Volgens dezelfde berigten, gaat de stichting eener Engelsche kolonie op de Wittsland, door en liggen te Port Essington (Australie), twee oorlogschepen, waarvan de bemanning bezig is met het bouwen van een etablissement.

De belgische kamer van vertegenwoordigers heeft dingsdag het aangevraagd crediet van 300,000 fr. voor nieuwe zendingen ten gevolge van het met Nederland gesloten traktaat met [illegible] Minister [illegible] over de [illegible] van binnen- en buitenlandsche zaken, waardoor dit laatste verwaarloosd werd. Zoo hij dan zijne stem aan het thans gevraagd crediet gaf, het was onder verzekering dat hij bij de behandeling van het budget tegen dat van de buitenlandsche zaken zou stemmen, zoo er dan geen verandering was gekomen in hetgeen waarover hij zich beklaagde. De heer *de Smet* verlangde dat het gouvernement de noodige maatregelen nam voor den behoorlijken afloop van de wateren in de Vlaanderen. De minister *Dethieux* antwoordde, dat voor dit laatste de artikelen van het gesloten traktaat waarborgden, en ontkende de nadeelen van de vereeniging der beide bovengenoemde departementen.

Ook de overige aanhangige ontwerpen van crediet en overschrijving werden aangenomen.

In deze zitting werd voorts rapport uitgebragt op het ontwerp betrekkelijk de naturalisatie der bewoners van de afgescheiden gedeelten van Limburg en Luxemburg en betrekkelijk het handelsverdrag tusschen Frankrijk en België.

De [illegible] van het ontwerp, betreffende den Schelde-tol, heeft eene [illegible] het ontwerp van het bewind gebragt, hierin bestaande, dat de [illegible] om de bepaling te doen vervallen, volgens welke de hollandsche schepen uitgesloten zouden zijn van de terugbetaling van den tol. De centrale afdeeling verlangt dat die terugbetaling zonder onderscheid van vlag plaats heeft. De heer *Rogier* is met het rapport belast.

— Het Brusselsche ministeriele blad *l'Indépendant* behelst eene redenering om te betoogen, dat eenige der voornaamste belgische vestingen, ten gevolge van bestaande traktaten, moeten gesloopt worden. Na de verschillende overeenkomsten ten deze opgenoemd te hebben, zegt het blad: dat men bij het bestaan dier overeenkomsten niet anders handelen kan; dat, door zich te verzetten, men in gedurigen strijd met Europa zou komen, en eindeloos de discussien en onzekerheid zou doen voortduren; dat België daardoor den naam zou erlangen, zich aan geene verbindtenissen te storen; dat, ja ten deze eenige lieden in Frankrijk er belang in mogten hebben, zich tegen de slechting der vestingen te verzetten, maar dat zulks het belang van België niet betrof, hetwelk hier uitsluitend op het oog moet worden gehouden. De stellige toon, waarop de *Indépendant*, een der voornaamste organen van het belgische bewind, ook in een tweede artikel, aangaande die slooping spreekt, laat bijkans geen twijfel over, dat genoemd bewind voornemens is, daaraan gevolg te geven.

— De belgische *Moniteur* deelt thans de acte van beschuldiging mede tegen *Bartels* en *Kats*. Dezelve vult meer dan 9 kolommen van dat blad aan, terwijl in de acte op meer dan 200 stukken verwezen wordt.

— Te Nivelles is de heer *Mercier* tot lid van de kamer van vertegenwoordigers gekozen.

Blijkens de Londensche berigten tot den 8sten dezer, hebben de beraadslagingen in het lagerhuis over de zaak van Jamaïca tot eene belangrijke uitkomst geleid: *het ministerie* MELBOURNE *is gevallen.*

Maandag avond had het gezegde huis, met slechts 294 tegen 289 stemmen, de deswege aangebodene voordragt aangenomen; hetgeen met eene verwerping gelijk stond.

Daarop heeft Dingsdag avond lord *Melbourne* bij de lords en *John Russell* bij de Gemeenten verklaard, dat de stemming hun het bewijs hadden opgeleverd, dat het ministerie het vertrouwen van het lagerhuis had verloren, waarom het van deszelfs pligt had geacht, aan H. M. zijn ontslag aan te bieden, *hetwelk de Koningin had aangenomen.*

De beide genoemde ministers hebben hierop eene verdaging van het parlement voorgesteld, gedurende welke de Koningin *Victoria* in staat zou zijn een nieuw bewind te benoemen.

Aldus is een bestuur gevallen, hetwelk gedurende vier jaren verpligt is geweest eenen allerhevigsten strijd te voeren tegen de magtige Tory-partij en tegen de bevige Whigs en Radicalen, en, behalve door de gematigde Whigs, slechts een steun vond in de Iersche partij.

Nopens de opvolgers van lord *Melbourne* en zijne ambtgenooten kan men nog niets zeggen; de bladen der Tories zijn er nu natuurlijk op uit, om het bewind voor hunne partij in te roepen. De meer warme hervormingsgezinden dan lord *Melbourne* hebben sinds lang het oog op lord *Durham* geslagen.

Hoe het zij, de vrij onverwachte val des bestuurs en de volslagene onzekerheid wegens dat, hetwelk het zal vervangen, heeft de fondsen ter beurze gedrukt.

— De koningin heeft 1l. Zaturdag een groot cour gegeven, om Z. Keiz. H. den grootvorst-troonopvolger van Rusland en Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden te ontvangen. Dezelve hebben Maandag avond eene soiree bij de gravin *Pozzo di Borgo* bijgewoond, door deze ter eere van den grootvorst gegeven. Dien dag hebben de beide Prinsen met hun gevolg het colosseum en Dingsdag de [illegible] bezocht.

— Men [illegible] berigten uit Nieuw-York, van den 16den April. Die [illegible] aangaande de grensquestie. Dien van gevolge was het algemeen vertrouwen merkelijk hersteld. Er hadden weder eenige aanvallen op de grenzen plaats gehad, doch zulks had tot geenerlei misverstand tusschen de Britsche en Noord-Amerikaansche regeringen aanleiding gegeven.

— Ter Londensche beurs van den 7den waren genoteerd: 3 pCt. gec. 93¼; Ned. 2½ pCt. 56½; dito 5 pCt. 102⅞; Spanje 19⅞; Portugal 21⅞.

BOEKBESCHOUWING.

ALIBORON, of Satire, Scherts en Ernst; door A. L. VAN NOOTHOORN. Zalt-Bommel bij JOH. NOMAN EN ZOON. 1839. Oct. bl. 257. Prijs *f* 2,80.

Een gegraveerde titelplaat versiert dit wel geschreven boek; dat ten doel heeft, om even als *le Diable Boiteux* en meer soortgelijke werken, het verkeerde van sommige begrippen op gewoonten aan te tasten, en te overwinnen. Onder de te regt bestreden wordende begrippen, behoort vooral ook de door sommigen voor onmisbaar gehoudene geeselstraf, waarvan de schrijver niet verzuimd heeft al het stuitende voor het gevoel te doen uitkomen; doch hij heeft zijne beschrijving overdreven; en is onzes erachtens te ver gegaan, in de mededeeling der geschiedenis van dien misdadiger, dien hij als geheel onschuldig, althans als van den beginne af te ernstig getachtigd wil doen doorgaan. Armoede het is waar, is een drukkende last; maar men kan eerlijk blijven al is men arm: althans armoede wettigt den diefstal niet in dien zin, dat een die zich aan eens anders goed vergrijpt, zachter moet gestraft worden, wanneer de bedoelingen die men voorgeeft gehad te hebben, alleen in aanmerking moeten genomen worden. Edoch bij de ver-

wachtwordende nieuwe strafwetgeving zullen waarschijnlijk vele bezwaren wegvallen; daar het zich toch wel laat voorzien, dat bij een op zóó milde beginselen steunend Wetboek van strafvordering, waarin op elke bladzijde de meeste belangstelling des wetgevers in het welzijn van alle ingezetenen doorstraalt, eene niet minder betamelijk vrijgevige strafwetgeving zal voorgedragen en gesanctionneerd worden. Dit werk verdient echter, ondanks deze aanmerking die wij niet mogten achterhouden, omdat wij geene dwalingen mede wilden helpen voortplanten, alle aanbeveling, het is menschkundig en met scherpzinnigheid en dikwijls met veel geestigheid geschreven, en belooft aan den schrijver eer, aan den uitgever voordeel. Ten proeve deelen wij hiermede wat op bladz. 157 te lezen staat: » Daar de dag nog niet volkomen was aangebroken, herkende de oude baron zijnen zoon niet terstond, daar deze met neêrgeslagen vizier was. Schaamte en schrik aan de eene, verwondering en vrolijke spot aan de andere zijde. Er werd een kring om de twee paren geformeerd en het moest tot eene verklaring komen. Boudewijn was weldra herkend gelijk ook zijne schoone gezellin, tot groote ergernis en spijt van den vergramden vader. Thans was de beurt aan den monnik en eindelijk aan de pseudo-CLAUDINA; te vergeefs poogde zij haar gelaat met haren mantel te verbergen, en toen deze haar ontnomen was met beide handen te bedekken, maar wie schetst de algemeene verbazing en het schaterend gelach van den geheelen troep, toen de dorre gedaante en het apenhoofd van tante DESIDERIA zich vertoonde. De monnik alleen lachte niet: » a heilige moeder Gods de knoze is in het spel!" riep de doodelijk verschrikte pater en ijlde voort het bosch in — men heeft niets meer van hem vernomen. De door haren schaker verlatene jonkvrouw wrong de handen van schaamte en teleurstelling, ridder KOENRAAD zelf vergat zijnen toorn bij het aanstaren van dit zonderling kluchtig tooneel, en dit gunstig oogenblik maakten zich de jonge lieden ten nutte, om hem gunstig voor hen te stemmen en vergiffenis te verwerven."

ALLERLEI.

DRIE WENKEN.

I. DWALING.

Het is eene overgroote dwaling te gelooven, dat overgehaal te dranken den mensch versterken. Het tegendeel is bewezen (*).

Het gebruik er van wekt alleen voor een klein oogenblik op, maar het overspant de zenuwen te veel, die daardoor tot grooter ontspanning terugkeerende, verslapping en verzwakking van het zenuwgestel, de spieren en de maag veroorzaken. Het gebruik van sterke dranken verwekt eene prikkeling die noodlottig en vaak wanhopig bij jongelieden werkt.

Menschen, die bij felle koude verhittende zaken gebruiken, worden door den drank bevangen en blijven soms dood op straat. Dit is allezins natuurlijk. Het is eene dwaling van de eerste soort Brandewijn, Jenever, Bisschop, Kancel, Muscaat, Nagelen enz. in de Nederlanden te willen gebruiken. Ons Vaderland is een bierland. Gemelde zaken zijn berekend voor een warmer luchtgestel; waar zij groeijen, kunnen zij door veelvuldige uitwaseming (het wordt er nooit winter) nuttig zijn. Dit is in ons land het geval niet en zoo men dezelve daar al wilde gebruiken, dan zoude het wel het minste schaden in de maand Augustus.

In den winter is het onzinnig, alsdan zijn de poriën geheel gesloten, daardoor komt de verhitting er niet uit, hetwelk ten gevolge moet hebben allerlei hevige krankheden, heete koortsen, onderscheidene huidziekten en zelfs ontstekingachtige ziekten. Te regt is het daarom dat er overal menschen-vrienden te zamen treden, om deze pest der maatschappij op onderscheidene wegen tegen te gaan, op dat deze zwijmelbeker der volken niet eenmaal het verderf der menschheid worde.

Het verheugde ons daarom dat wij onlangs het navolgende in de nieuwspapieren lazen:

Men meldt ons uit Noord-Amerika, van Boston 29 November 1838. Sedert den 1sten Julij is in Massachusets eene wet in kracht getreden, welke allen verkoop van minder dan 15 Gallonnen (60 Flesschen) Rum, Brandewijn of andere soortgelijke dranken verbiedt. Alleen den apothekars en doctoren is het verkoopen of toedienen in het klein als geneesmiddel, of tot opwekking vergund.

(*) Zie: De Cholera verdedigt, naar het Hoogduitsch van Doctor MITSE, te *Amsterdam*, bij FREILLIER.

De Brandewijnpest, naar het Hoogduitsch van ZSCHOKKE, te *Rotterdam*, bij VAN GOOR.

De Jenever erger dan de Cholera, door den Wel-Eerw. Heer HELDRING, te *Arnhem*, bij NIJHOFF.

Matigheid te *Noord-Amerika*, door BAIRD. *Berlijn* 1837.

Vooral van GEUNS over het gebruiken misbruik van Sterke dranken, bij OOMKENS, te *Groningen*, 1839.

De stad Berlijn.

Een bewijs van de aanzienlijke vergrooting en toeneming van bevolking der Pruissische hoofdstad kan het best en gemakkelijkst daarin gevonden worden, dat in deze stad na den jongsten Parijschen vrede omstreeks 8000 bijzondere woningen waren, en derzelver getal thans 14,220 bedraagt. Wanneer men alle gebouwen te zamen telt, kerke, paleizen, lands- en stedelijke gebouwen, fabrieken en magazijnen daaronder begrepen, dan bedraagt het getal der gebouwen thans 20,121. Op dit oogenblik zal de stad weder met twee nieuwe gedeelten uitgebreid worden. Ten behoeve namelijk van den spoorweg van *Berlijn* naar *Saksen*, zal een nieuwe poort in den stadsmuur worden gemaakt; de daaraan palende tuinen heeft de onderneming van den spoorweg aangekocht, deels om een plein te hebben op de plaats waar de spoorweg begint, deels om de ruimte aan de ondernemers van gebouwen voor den aanleg van eene nieuwe straat te verkoopen. Het laatste vindt zooveel bijval en de stukken gronds worden van het bestuur van den spoorweg zoo duur betaald, dat het terrein voor het gezegd plein te klein dreigt te worden. Eene tweede vergrooting zal de stad door de verplaatsing van de kruidmolens verkrijgen, deze lagen tot nog toe digt bij de stad, doch zijn thans naar *Spandau* verplaatst. De vrees voor het gevaar om in de nabijheid dier molens te bouwen, is thans verdwenen en weldra zal ook dit terrein met woningen bedekt zijn. In het jaar 1837 bedroeg de bevolking van *Berlijn* met inbegrip van den omtrek, eveneens onder het politie-bestuur der stad behoorende, 289,528 zielen. Sedert is dit getal nog aanmerkelijk vermeerderd.

TERSTOND TE *ZEVENBERGEN*

TE HUUR:

Een zeer hecht, aanzienlijk HEEREN-HUIS, bestaande in *zes* ruime Beneden- en twee Bovenkamers, allen Behangen, benevens een Meidenvertrek, zeer ruime gemakkelijke Kelders, met gemetselde en andere Hokken, Keuken, met den Oven en Fornuizen, Stalling voor twee Paarden en Hoornvee, met eenen Hooizolder, Kippen- en Duiven-Hokken, Regenbak, Welpomp, en verder van al hetgeen voorzien, wat men aan een Huis zou kunnen verlangen: Voorts Bloemtuin, zeer groote Bleek en Erf, onderscheidene Fijne- en andere Vruchtboomen, enz.

Te bevragen bij J. VAN BRAAMBEEK, Kost- en Dagschoolhouder te *Zevenbergen*.

VÉSICATOIRES—CAUTERES.

PAPIER D'ALBESPEYRES, seul approuvé par les membres de l'Académie de Médecine pour panser sans douleur et obtenir une suppuration abondante et modérée. Compresses spongieuses préférables au linge. Dépôt chez M. VAN DEN GOORBERGH.

En vente chez BROESE & COMP., Imprimeurs-Libraires à Breda.

PRIX 3 CENTS.

LE TRÉSOR HISTORIQUE ET LITTÉRAIRE

à 85 CENTS LE VOLUME.

EXTRAIT DU PROSPECTUS.

Notre intention est de réimprimer les meilleurs ouvrages connus en *Histoire*, *Voyages*, *Littérature*, etc., ainsi que tous les ouvrages qui se publieront avec un succès non contesté, et de ne les réimprimer que pour nos abonnés seulement, de sorte qu'aucun exemplaire du TRÉSOR HISTORIQUE ET LITTÉRAIRE ne sera livré au commerce.

En réduisant d'une manière si notable les prix de nos publications, et en les mettant ainsi à la portée de toutes les fortunes, nous n'avons cependant pas voulu qu'elles fussent inférieures aux autres, sous le rapport du format, du texte et du papier, aussi avons-nous la conviction qu'elles pourront figurer dans toute bibliothèque sans la déparer.

Nous avons adopté l'in-octavo pour format; chaque volume contiendra 16 feuilles ou 256 pages.

Les souscriptions se font pour une série de 10, 12 ou 14 volumes.

Nos ouvrages seront souvent embellis de vignettes ou de portraits, exécutés par les meilleurs artistes, sans augmentation de prix.

PREMIÈRE SÉRIE. — 10 VOL. IN-8°.

1°. HISTOIRE DE LA CONQUÊTE DE L'ANGLETERRE, par les Normands, de ses causes et de ses suites jusqu'a nos jours, en Angleterre, en Ecosse, en Irlande et sur le continent, par *Aug. Thierry*. 4 vol.

2°. OEUVRES COMPLÈTES du comte *Xavier de Maistre*. 1 vol.

3°. LETTRES SUR L'HISTOIRE DE FRANCE, par *Aug. Thierry*. 1 vol.

4°. LES CHOUANS OU LA BRETAGNE EN 1799, par *M. de Balzac*. 1 vol.

5°. HISTOIRE DE LA RÉVOLUTION FRANÇAISE, depuis 1789 jusqu'a 1814, par *F.-A. Mignet*, de l'Académie française, directeur des archives aux affaires étrangères; augmentée de l'Histoire de la restauration jusqu'a l'avénement de Louis-Philippe 1er, par M. *Emile de Bonnechose*. 2 vol.

6°. DIX ANS D'ÉTUDES HISTORIQUES, par *Aug. Thierry*. 1 vol.

DEUXIÈME SÉRIE. — 14 VOL. IN-8°.

1°. VOYAGE AUTOUR DU MONDE sur la corvette *la Coquille*, par *R.-P. Lesson*, membre correspondant de l'Institut. 4 vol.

2°. HISTOIRE DES DUCS DE BOURGOGNE, par M. *De Barante*, augmentée d'un grand nombre de notes par M. *Marchal*, conservateur des manuscrits de la Bibliothèque royale (ancienne *Bibliothèque des Ducs de Bourgogne*). 10 vol.

Tous les ouvrages de la 1re *Série* ont paru.